

Q&A Bestuurlijk - Jaarstukken 2024 en Begroting 2026

De OD NHN verkeert in een complexe situatie. De rol van de OD NHN in de uitvoering van de groter en complexer wordende uitdagingen in het fysieke domein groeit. Om deze landelijke trend het hoofd te bieden, zijn er minimumcriteria vastgesteld waar elke Omgevingsdienst als organisatie aan moet voldoen. Hoewel de OD NHN in de afgelopen jaren al een stuk is geprofessionaliseerd is het nodig ook voor onze dienst om een route naar 'robuustheid' uit te stippelen. Maar al deze zaken kosten geld. En veel van de eigenaren van de OD NHN ervaren stevige last van het ravijnjaar 2026 en houden noodgedwongen de hand op de knip.

De bestuurlijke discussie hierover loopt al bijna 2 jaar en lijkt zich verengt te hebben tot een exclusief financiële. Mede daarom is de onderstaande Q&A opgesteld om u in de gelegenheid te stellen om in uw college of richting uw raad de jaarstukken 2024 en de begroting 2026 van de OD NHN van procesmatige en inhoudelijke context te voorzien.

Met het in december 2023 vaststellen van de nieuwe U&H Strategie 2024 – 2027 (basis Omgevingswet) heeft het bestuur de aanpak van de uitdagingen in de fysieke leefomgeving onderschreven en de OD NHN de opdracht gegeven dit document als leidraad te gebruiken. De maatschappelijke opgaven in de fysieke leefomgeving breiden zich verder uit en wordt ook steeds complexer.

Op verzoek van de Regietafel (brief dd. 5 juli 2024) en in opdracht van het algemeen bestuur OD NHN (besluit 11 december 2024) wordt met de begroting 2026 in een bijlage een tweetal bezuinigingsscenario's aangeboden. De tweede bijlage bij de begroting betreft de herijking van de bedrijfsvoeringskosten zoals die recentelijk bij de OD NHN heeft plaatsgevonden. Naast deze regionale opgave heeft de OD NHN ook te maken met nationale ontwikkelingen, dit betreft: nieuwe wetgeving, marktontwikkelingen en het voldoen aan de robuustheidscriteria. Voor dit laatste heeft het algemeen bestuur op 27 juni 2024 een plan van aanpak Robuustheid vastgesteld, exclusief de financiële paragraaf. De financiële opgave van dit plan van aanpak is tekstueel opgenomen in de kadernota 2026 en het plan zelf is op 10 juli 2024 gedeeld met de raden en staten. Uiterlijk mei 2025 vindt een gesprek plaats met I&W (niveau directeur-generaal) over het komen tot robuustheid.

Momenteel ligt de begroting 2026 (0-lijn inclusief indexatie) voor, inclusief een tweetal bezuinigingsscenario's van 3% en 5%. Alle financieel niet gehonoreerde verzoeken, plus een extra bezuinigingsscenario, maakt dat de OD NHN effectief afstevent op een **bezuiniging van 13,62% - 18,12%** (zie hiervoor de **begeleidende brief bij de Jaarstukken 2024 en de Begroting 2026**). Samenvattend heeft de OD NHN te maken met:

- Robuustheidscriteria, waarbij de deelnemers van de OD NHN iets te doen hebben op het gebied van: opleiding, data/ Business Intelligence en innovatie;
- (Nieuwe) wettelijke ontwikkelingen:
 - Werkgebonden personenmobiliteit;
 - ZZS;
 - Bodemenergiesystemen en
- Gemeentelijke natuuradvisering. Een ontwikkeling voortkomend uit de Omgevingswet;
- Actualisering bedrijfsvoeringskosten (herijking bedrijfsvoering, ICT) -> komt terug in de Kadernota 2027
- Bezuinigingsscenario's: 3% en 5%

De begroting 2026 en de bezuinigingsscenario's zijn aan de raden en de staten verstuurd. Hoewel grote zorgvuldigheid is betracht in het documenteren en onderbouwen van feiten en cijfers zullen raads- en statenleden waarschijnlijk vragen stellen. Op de volgende pagina's vindt u enkele potentiële bestuurs/ raadsvragen met een suggestie voor de beantwoording van deze. Deze zijn opgesteld op verzoek van het dagelijks bestuur.

Bijgevoegd ontvangt u de **1. tijdslijn** met **enkele mijlpalen met toelichting** en een **2. Q&A** voor potentiële input voor het te woord staan van raads- & en statenleden.

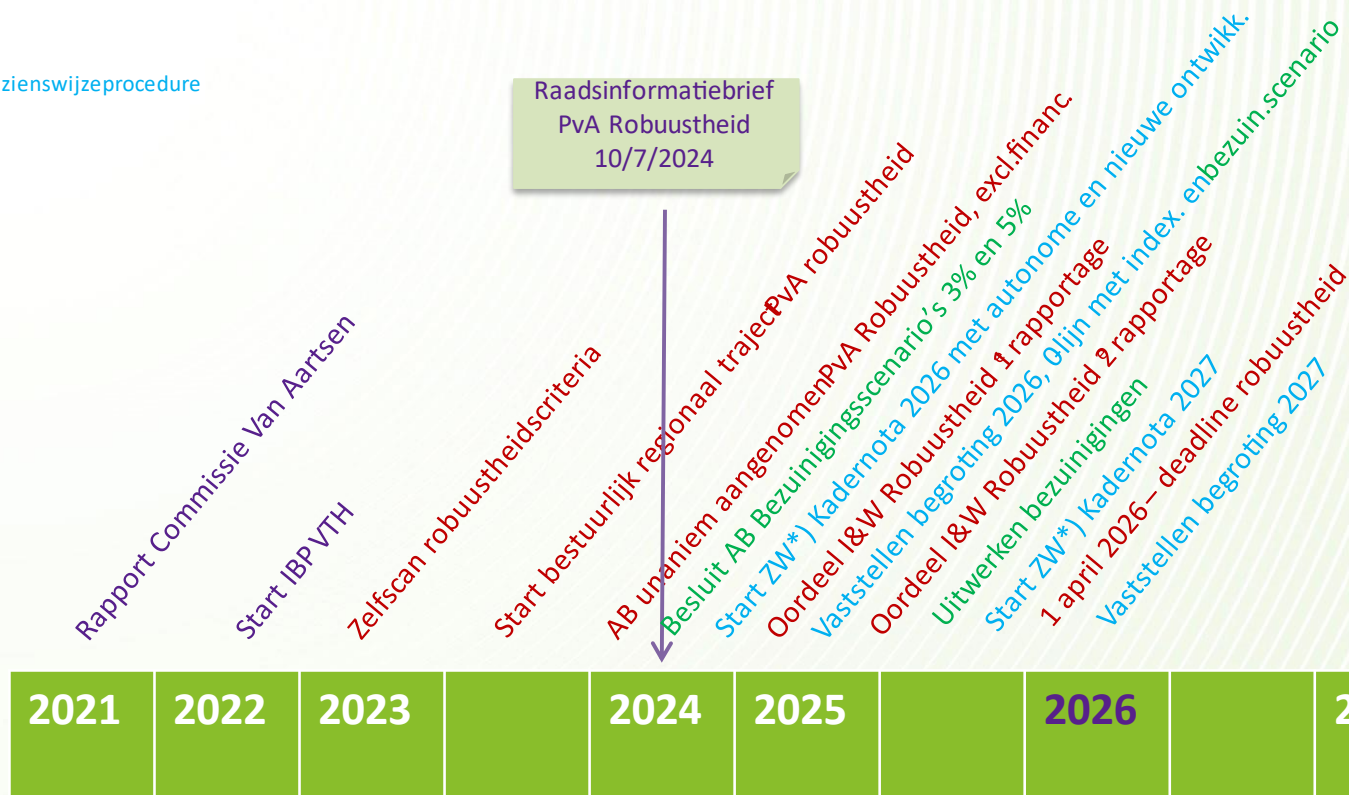
1. Tijdlijn

= Zie toelichting op de volgende pagina =

Robuustheid, ontwikkelingen en bezuinigingsscenario's

*) ZW= zienswijzeprocedure

Presentatie OD NHN

3

Onderwerpen op het tijdspad

Momenteel hebben we te maken met diverse ontwikkelingen die van invloed zijn op de financiële – en organisatorische situatie van de OD NHN. In de **begeleidende brief** bij de Begroting 2026 staat het **financiële effect** van alle ontwikkelingen weergegeven in een tabel.

Autonome ontwikkelingen: Robuustheid en de relatie met de bezuinigingsscenario's (rood in de voorgaande tijdlijn)

Het thema robuustheid komt voort uit het Interbestuurlijk Programma VTH dat van 2022- 2024 heeft gelopen. De VNG, IPO en het Rijk hebben samen met Omgevingsdienst NL de taak om de wet- en regelgeving, de taken en de organisaties van de omgevingsdiensten te professionaliseren en te harmoniseren. In deze periode zijn circa 60 rapporten opgeleverd en op 16 januari 2025 hebben partijen (vervolg)samenwerkingsafspraken ondertekend. Een belangrijk onderwerp binnen dit programma en het vervolg daarvan, betreft de robuustheid van de omgevingsdiensten. Op 27 juni 2024 heeft het algemeen bestuur het plan van aanpak robuustheid vastgesteld, exclusief de financiële paragraaf.

Op 5 juli 2024 heeft de Regietafel een brief verstuurd met het verzoek om 3%- en 5% bezuinigingsscenario's te leveren bij de Kadernota 2026. Vanwege het plan van aanpak robuustheid waarin aangegeven is dat 1,7 miljoen (prijsspeil 2024) aan structurele investeringen nodig is, is aangegeven dat bezuinigingsscenario's niet mogelijk zouden zijn. Op 11 december heeft het AB besloten de scenario's toe te voegen aan de begroting 2026. Op 10 juli 2024 is het plan van aanpak robuustheid door middel van een raadsinformatiebrief gedeeld met de raden en staten. De benodigde structurele investeringen zijn tekstueel met tabellen in de kadernota 2026 opgenomen.

Binnen het Interbestuurlijk Programma VTH (2022- 2024) zijn diverse onderwerpen onder handen genomen (circa 60 opgeleverde rapporten), waaronder ook de financieringssystematiek. De OD NHN heeft naar aanleiding hiervan een screening laten uitvoeren op de financieringssystematiek. De bij het Interbestuurlijk Programma VTH betrokken partijen (waaronder de VNG namens de gemeenten en het IPO namens de Provincie) hebben de intentie uitgesproken om alle aanbevelingen de komende jaren te implementeren. Wat de financiële consequenties daarvan zijn, is nog niet te overzien.

Op basis van de Zienswijzen op de Kadernota 2026 is alleen de indexatie opgenomen in de Begroting 2026.

Vakinhoudelijke ontwikkelingen zoals weergegeven in de Kadernota 2026 (blauw in de voorgaande tijdlijn) Op basis van impactanalyses (ambtelijk gedeeld) en een presentatie in het algemeen bestuur (16/10/24) over het onderwerp Energiebesparingsplicht, zijn vak-ontwikkelingen voortkomend uit wetgeving en/ of marktontwikkelingen expliciet opgenomen in de Kadernota 2026. Op basis van de Zienswijzen op de Kadernota 2026 zijn deze ontwikkelingen niet opgenomen in de Begroting 2026.

De PM Post Bedrijfsvoering zoals weergegeven in de Kadernota 2026 is met een eerste uitwerking als bijlage Actualisering Bedrijfsvoeringskosten meegezonden bij de begroting 2026. Er heeft inmiddels een onderzoek naar de efficiency van de afdeling bedrijfsvoering plaatsgevonden. Dit rapport (Seinstra) is op 12 maart 2025 gedeeld met het algemeen bestuur. Hieruit blijkt dat de Omgevingsdienst NHN redelijk op één lijn zit met de andere omgevingsdiensten die gebenchmarkt zijn. Wel is expliciet aangegeven dat de OD NHN op het gebied van data-analyse en business intelligence, op het administratieve vlak en binnen de financiële afdeling dun bezet is.

Naast deze personele analyse is de OD NHN ook bezig om alle materiële budgetten onder het vergrootglas te leggen. Deze 'zero-based' aanpak vergt meer tijd dan gepland, maar de eerste resultaten zijn opgenomen in de bijlage. Deze bedrijfsvoeringskosten zullen verder worden uitgewerkt en worden meegenomen in de **Kadernota 2027** (blauw in de voorgaande tijdlijn).

Bezuinigingsscenario's 3% en 5% als bijlage bij de begroting 2026 (groen in de voorgaande tijdlijn) Zoals besloten in het algemeen bestuur van 11 december 2024 zijn alsnog in een bijlage van de begroting 2026 bezuinigingsscenario's van 3% en 5% opgenomen. Bezuinigingen op de begroting van de OD NHN betekent niet altijd een kostenbesparing voor de deelnemer. Dit heeft te maken met wetgeving en – afhankelijk van de ingebrachte taken – de wens om taken zelf of elders uit te laten voeren. Ook kan dit betekenen dat 'aan de voorzijde' zaken bespaard worden die naar verwachting in de toezicht en handhaving- sfeer mogelijk meer

inspanning gaan opleveren. Voor de voorziene risico's verwijzen we graag naar de bijlage met de 3% en de 5% bezuinigingen.

2. Q&A

1. Wat moeten we doen om te voorkomen dat effectief mogelijk ruim 18% bezuinigd wordt in plaats van 3% of 5%?

Er zullen keuzes gemaakt moeten worden waarover het algemeen bestuur, geholpen door het dagelijks bestuur, op 9 juli 2025 bij het vaststellen van de Begroting 2026 een besluit zal moeten nemen. De zienswijzeperiode is een periode waarin raden en staten richting kunnen geven. Door het afwijzen van de benodigde financiële middelen, zoals opgenomen in de Kadernota 2026, voor het uitvoeren van wettelijke en overige taken heeft er in theorie al een bezuiniging plaatsgevonden van 13,62% voor het gemeentelijk deel en 9,32% voor het provinciale deel. Zie hiervoor de tabel zoals opgenomen in de begeleidende brief voor de zienswijzeprocedure.

2. Waarom gaat het bij bezuinigingen al heel snel over mensen/ bepaalde vakdisciplines?

Het belangrijkste kapitaal van de OD NHN zijn de vakspecialistische medewerkers. Op het moment dat om bezuinigingen wordt gevraagd heeft dit direct gevolgen en effect op de medewerkers van de OD NHN. Een percentage van 85% (realisatie 2024) van de begroting bestaat uit lonen, inhuur en kosten voor aanbesteed werk. Uitbreiding van vakspecialisten, vanwege bijvoorbeeld nieuwe wetten of structurele marktontwikkelingen, hebben invloed op de uitbreiding van benodigde (nieuwe) vakkennis in diverse vakdisciplines met voldoende menskracht. Daar waar mogelijk en gewenst worden mensen aangenomen, (o.a. zelf) opgeleid en stromen mensen door. De afgelopen jaren zijn de opgaven complexer geworden en zijn wetten uitgebreid. Door het aanhouden van een 0-lijn (met indexatie) in de begroting, het niet investeren in de robuustheid van de OD NHN, het niet beschikbaar stellen van middelen voor wettelijke ontwikkelingen of gevolgen daarvan, én het daarbovenop realiseren van een mogelijke bezuiniging, geeft een effectieve bezuiniging van ruim 18%. Dit betekent ook dat de OD NHN bepaalde taken mogelijk helemaal niet meer kan uitvoeren in verband met de schaarste van mensen in bepaalde vakdisciplines. De OD NHN bestaat bij gratie van de wetgeving én de gemeenschappelijke loyaliteit aan een gecentraliseerde specialistische dienst. Specialististen die de gemeentelijke deelnemers (vaak) niet meer in huis hebben.

3. Is de OD NHN niet gewoon te klein?

De benodigde investeringen in de OD NHN in een tijd dat er bezuinigd moet worden geeft een lastig dilemma. Twee van de drie robuustheidscriteria betreffen percentages van de begroting. Een gefuseerde OD maakt dit percentage niet kleiner. Een Gemeenschappelijke Regeling als de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord is opgericht om efficiënt en effectief te kunnen werken voor haar eigenaren. Vanuit de Samenwerkingsagenda 4 Omgevingsdiensten Noord-Holland worden zowel nieuwe/ andere onderwerpen voor samenwerking als de diepgang hiervan onderzocht. Dit wordt mede gedaan om efficiënter te kunnen werken. Dit is echter wat anders dan het zijn of vinden van een stevige samenwerkings-/ fusiepartner. Ook na een eventuele fusie blijven verplichtingen vanuit de robuustheidscriteria bestaan. De robuustheidsonderwerpen binnen de OD NHN zijn niet nieuw: Business Intelligence/ Data, opleidingen en innovatie. Voor deze eerste twee onderwerpen is de afgelopen jaren meermalen om financiering verzocht en niet verkregen. Onderdelen uit de bezuinigingsscenario's geven echter directe financiële consequenties voor de deelnemers. De OD NHN voldoet ruimschoots aan de robuustheidsbegrotingsomvang, aangezien de natuurtaken voor de provincie inmiddels ook meetellen. Robuustheidscriteria zijn voor een groot deel procentuele verplichtingen op onderwerpen en blijven dan ook bestaan bij een eventuele fusie.

4. Is de OD NHN niet gewoon te duur?

In het rapport 'Omgevingsdiensten in beeld' uit 2023 staat de OD NHN wat betreft begrotingsomvang met haar begroting op plek 11 van de toen nog 29 omgevingsdiensten in Nederland. Deze ranking is gemaakt op basis van de cijfers uit 2022. De bijdrage per inrichting (bedrijf/ organisatie) aan de OD NHN bedroeg € 856. Dit is plek 16 gezien de bijdrage per inrichting die de omgevingsdiensten ontvangen. Van de 29 omgevingsdiensten ontvingen 14 omgevingsdiensten een gemiddelde bijdrage per inrichting van € 1.043 of meer.

5. Wanneer zijn raads- en statenleden op de hoogte gesteld van het plan van aanpak robuustheid?

Het door het AB op 27 juni 2024 vastgestelde plan van aanpak robuustheid is op 10 juli 2024 met een raadsinformatiebrief gedeeld met de raden en staten van de deelnemers. Daarnaast is het onderwerp robuustheid zowel aan de orde geweest in de Kadernota 2026 als tijdens de regionale raadsinformatieavonden.

6. Waarom zat er geen uitgebreide onderbouwing met bijlagen bij de Kadernota 2026?

Naast het plan van aanpak robuustheid dat op 10 juli 2024 expliciet is gedeeld met de raden en staten, zijn de ook financieel onderbouwde impactanalyses van de vak-onderwerpen in de Kadernota 2026 (ambtelijk) gedeeld in december 2024. Daarnaast heeft in het AB op 16 oktober 2024 een presentatie plaatsgevonden over de Energiebesparingsplicht. Op basis van bovengenoemde onderbouwingen zijn de onderwerpen in de Kadernota 2026 opgenomen.

7. Waarom zaten er geen bezuinigingsscenario's bij de Kadernota 2026?

Vanwege de structureel benodigde financiering om te komen tot robuustheid (1,7 miljoen prijspeil 2024) is door het bestuur in de zomer van 2024 besloten vooralsnog geen gehoor te geven aan de oproep van de Regietafel (brief 5 juli 2024). Op 11 december 2024 is door het AB alsnog besloten de bezuinigingsscenario's van 3% en 5% als bijlage aan te bieden bij de begroting 2026.

8. Waarom is de kaasschaafmethode niet toegepast?

Leidend bij het opstellen van de bezuinigingsscenario's is de aanpak geweest die de Veiligheidsregio en de GGD hebben gehanteerd, waarbij per maatregel de impact hiervan is weergegeven. Gestart is met het vinden van maatregelen in de interne organisatie en van daaruit is gekeken naar de opgaven en dienstverlening. Hoe meer gesneden wordt in de dienstverlening hoe groter de maatschappelijke impact. De grote zorg is het behoud van gekwalificeerd schaars personeel in de aankomende periode. Ook de werkdruk bij het zittende personeel blijft een punt van aandacht.

9. Met het per 1 januari 2025 ontstaan van Omgevingsdienst NL kan het toch wel een tandje minder bij de OD NHN?

Bedrijfsplan Omgevingsdienst NL: *'Omgevingsdienst NL is een koepel met een drietal kerntaken: faciliteren van de kennisinfrastructuur, hoogwaardige landelijke inhoudelijke (beleids)ondersteuning en 3. Vertegenwoordiging van de omgevingsdiensten, signaleren en agenderen bij Rijk, koepels (VNG, IPO, UvW*) en landelijk werkende organisaties. *) Unie van Waterschappen.*

De missie van Omgevingsdienst NL is om erkend kennis- en expertisehouder te zijn op het vakgebied van het omgevingsbeleid, milieu en duurzaamheid. Omgevingsdienst NL geeft dit handen en voeten door het stimuleren van de onderlinge samenwerking tussen omgevingsdiensten. Het bureau van Omgevingsdienst NL ondersteunt en faciliteert omgevingsdiensten bij het verzamelen en uitwisselen van kennis, expertise en data.'

Omgevingsdienst NL is op basis van het bovenstaande het best te vergelijken met een koepel als de VNG. Omgevingsdienst NL voert zelf geen taken uit, maar werkt voor en samen met de omgevingsdiensten in het land.

10. Als op 9 juli een keuze gemaakt wordt voor (een deel van) één van de bezuinigingsscenario's is deze dan per 1 januari 2026 geëffectueerd?

Na besluitvorming op 9 juli in het algemeen bestuur zal uitgerekend moeten worden wat het implementeren van (delen van het) betreffende scenario betekent voor de individuele deelnemers. Afhankelijk van het feit of het om plustaken gaat bij een deelnemer en/ of deze de taken structureel financiert middels de lumpsum maakt dat per deelnemer een rekensom gemaakt moet worden. Op het moment dat het taken betreft die structureel zijn opgenomen in de begroting dan zullen de uittrederegels gelden. De uittrederegels kunnen tot extra lasten leiden bij individuele deelnemers. Als dit het geval is zal aparte besluitvorming in het AB plaatsvinden om eventuele frictiekosten op te vangen. Daarbij kan ook sprake zijn van incidentele kosten om taken over te dragen aan een deelnemer. Het ligt dan ook niet in de verwachting dat alle bezuinigingen per 1 januari 2026 geëffectueerd zijn.

11. Waarom is er niet nog meer gekeken naar de materiele kant van de begroting?

Momenteel wordt gewerkt aan een zero-based begroting en dit proces is nog niet afgerond. Dit betekent dat de begroting opnieuw wordt opgebouwd met achterlating van de ontstane scheefgroei in taken, materiele kosten en indexering. Het beeld dat momenteel ontstaat is dat de materiele kosten zoals door de jaren heen zijn opgenomen in de begroting zijn achtergebleven bij de werkelijke materiele kosten anno 2025. Budgetten zoals ingeboekt in de bezuinigingsscenario's zijn in ieder geval beschikbaar.

12. Hoe kan het dat de provincie Noord-Holland financieel voordeel heeft in de gemeentelijke bezuinigingsscenario's?

De gemeentelijke bezuinigingen betreft de gemeentelijke kant van de begroting met effecten voor de provinciale begroting. De gemeentes zijn met elkaar 61% eigenaar van de OD NHN, de provincie is dat voor 39%. Bezuinigingen aan gemeentelijke zijde hebben ook financiële effecten op de afdeling bedrijfsvoering. Kostenverlagingen bij de afdeling bedrijfsvoering hebben dan ook een kostenverlagend effect voor de provincie Noord-Holland.

13. Hadden, vanuit efficiencyoogpunt, extra taken overgedragen moeten worden door de deelnemers aan de OD NHN om bezuinigingen bij deelnemers zelf te veroorzaken?

Dit is niet onderzocht, maar vanuit het oogpunt van de OD NHN verwachten we bijvoorbeeld bij ecologen/ duurzaamheidsadviseurs mogelijke efficiencyvoordelen door taken over te dragen aan de OD NHN.

14. Zijn er niet meer financieel administratieve bezuinigingen mogelijk?

Behalve het bijstellen van de afschrijvingstermijn en het verlagen van de stelpost onvoorziene kosten tot €1.000 zijn meer administratieve bezuinigingen niet verantwoord. Meer administratieve bezuinigingen geven een te groot financieel risico en daarmee een te groot financieel risico voor de algemene reserve.

15. Gaan er bij bezuinigingen arbeidsplaatsen verloren?

Ja, de verwachting is dat er arbeidsplaatsen zullen verdwijnen bij bezuinigingen. Wel is de verwachting dat zowel de uitrederegels als de krappe arbeidsmarkt niet tot gedwongen ontslagen zullen hoeven te leiden. Een grotere zorg is hoe specialisten behouden kunnen blijven voor de OD NHN. Alhoewel personeel goed geïnformeerd is en wordt, heeft onrust in zijn algemeenheid het vertrek van schaarse medewerkers tot gevolg. Een ontwikkeling die de dienstverlening van de OD NHN versneld kan uithollen.

16. Hebben de bezuinigingsscenario's meer effect op de ene deelnemer dan op de andere?

Ja, dit heeft te maken met zowel de financieringssystematiek als de mate waarin deelnemers bepaalde diensten en producten afnemen. Na besluitvorming in het algemeen bestuur kunnen de financiële effecten per deelnemer worden doorgerekend.

17. Kan de OD NHN een diepere analyse maken van de bezuinigingseffecten per deelnemer?

Nee, dat is op dit moment niet mogelijk. Dit heeft enerzijds te maken met de zeer beperkte ambtelijke capaciteit die de OD NHN hiervoor ter beschikking heeft. Maar vooral om dat veel van de voorgestelde bezuinigingen per deelnemer tot individuele effecten/keuzes zullen leiden, die alleen door die individuele deelnemer kunnen worden becijferd.

18. Waarom is er geen scenario van 7% aangeleverd? (Met name binnen de regio Alkmaar speelt deze verwachting)

Uitgangspunt voor het opstellen van de bezuinigingsscenario's is de brief van de Regietafel van 5 juli 2024. Hierin wordt verzocht om een tweetal bezuinigingsscenario's van 3% en 5%.

19. Hoe komt het dat er zoveel geld nodig is zoals in de Kadernota 2026 is aangegeven?

De maatschappelijke opgave in het fysieke domein groeit en wordt steeds complexer. Dit is vertaald in de ambtelijk gedeelde Impactanalyses, het plan van aanpak robuustheid, zoals in juli

2024 gedeeld met de raden en staten. Daarnaast is er een start gemaakt met het doorlichten van de bedrijfsvoeringskosten. Dit laatste onderwerp laat op dit moment in eerste instantie een scheefgroei zien in datgene wat momenteel gefinancierd wordt en datgene wat nodig is. Momenteel is de OD NHN sinds de oprichting bezig met een volgende slag in de bedrijfsvoering die passend is bij een volwassen wordende organisatie. De OD NHN had bij de oprichting in 2014 een begrotingsomvang van ruim € 11 miljoen (met een bezuinigingsopgave) en kent nu een begroting (2025) van circa € 29 miljoen.

20. Kunnen door reorganisatie/ nauwere samenwerking met andere omgevingsdiensten bezuinigingen gerealiseerd worden?

De vier omgevingsdiensten die werkzaam zijn in Noord-Holland oriënteren zich momenteel op (nieuwe) verdergaande samenwerkingsonderwerpen en – vormen, veelal voortkomend vanuit de vakinhoud.

Daarnaast heeft de provincie Noord-Holland een bestuurlijke verkenner toegezegd om samenwerkingsmogelijkheden bestuurlijk te onderzoeken. De provincie Noord-Holland heeft hierbij een direct belang omdat zij deelnemer is in vier omgevingsdiensten: ODNZKG, OD IJmond, OFGV en OD NHN. Maar de directe aanleiding vormt de noodzaak om tot robuuste omgevingsdiensten te komen. Op basis van de status van de uitvoering van de respectievelijke robuustheidsplannen, verwacht het ministerie I&W niet dat OD IJmond, OFGV en OD NHN per 1 april 2026 robuust zijn. In het geval van de OD NHN geldt dat structurele investeringen nodig zijn op de onderwerpen: data/ Business Intelligence, opleidingen en innovatie. De laatste twee onderwerpen betreffen procentuele investeringen op/van de begroting.

Met het ministerie van I&W (niveau directeur-generaal) vindt voor eind mei opnieuw een gesprek plaats met de voorzitter en directeur van de OD NHN over het komen tot een robuuste omgevingsdienst. I&W stelt expliciet geen structurele middelen ter beschikking.

Reorganisatie/ nauwere samenwerking/ fusie zijn in bovenstaande verkenningen geen onbesproken onderwerpen, maar in bovenstaande gevallen geldt dat over het algemeen de kosten voor de baten uitgaan.